

Aanbiedingsbrief bij de Programmabegroting 2013 en de 2^e Bestuursrapportage 2012

Geachte leden van de raad.

Onlangs hebben wij u de Programmabegroting 2013 en de 2^e Bestuursrapportage 2012 toegezonden. In deze aanbiedingsbrief gaan wij nader in op een aantal onderwerpen in die documenten en doen wij u een aantal voorstellen om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting.

Zoals wij in onze aanbiedingsbrief bij de Programmabegroting 2012 dat konden zeggen, kunnen wij ook nu – gelukkig – constateren dat wij een financieel degelijke basis gecreëerd hebben voor onze gemeente. Uiteraard zijn een degelijke basis en een duurzaam financieel beleid altijd uitgangspunt, maar in tijden van een wereldwijde economische crisis, is dat streven een bijzonder grote uitdaging. Dankzij vroegtijdig inspelen ook al in de vorige raadsperiode op Rijksbezuinigingen en maatschappelijke ontwikkelingen, hebben wij een structureel tekort van € 2 miljoen weggewerkt. Daarnaast zijn wij tevreden te kunnen constateren dat het wegwerken van het aanzienlijke tekort niet automatisch geleid heeft tot: rigoureuze snijden, stopzetten van ontwikkelingen, plannen en projecten en/of het focussen op alleen ‘beheren’. In de achterliggende periode hebben we als bestuur, organisatie en Westerveldse gemeenschap veel bereikt: plannen en projecten zijn afgerond en gerealiseerd én andere zijn in gang gezet.

Ondanks deze positieve ontwikkelingen, moeten we ook een aantal onzekerheden melden, waarvan de overheveling van taken zoals AWBZ, Jeugdzorg, Wet Werken naar Vermogen, de grootste zijn. Zodra in Den Haag een nieuw Kabinet is gevormd na de Tweede Kamerverkiezingen van 12 september jongstleden, ontstaat hierover wellicht meer duidelijkheid. Daarnaast wordt door het Rijk gewerkt aan een herijking van het Gemeentefonds. Welke (financiële) gevolgen de uitwerking van deze herijking voor onze gemeente heeft, is op dit moment geheel onduidelijk.

Realisatie en ontwikkeling plannen

Zoals aangegeven heeft de gemeente als bestuur, organisatie en samenleving veel gerealiseerd en opgestart. Een aantal voorbeelden:

- de reconstructie en herinrichting van de dorpskern van Dwingeloo is in juni 2012 officieel afgerond. De klankbordgroep gevormd door inwoners van Dwingeloo, heeft een belangrijke rol gespeeld in dit project;
- de drie openluchtzwembaden blijven in stand en worden met ingang van 2013 verzelfstandigd. Het verzelfstandigingstraject heeft in positieve zin veel losgemaakt in de dorpen: inwoners en vaste bezoekers hebben elkaar gevonden, hebben samen de schouders onder het behoud van de zwembaden gezet en hebben tot nog toe veel inzet, enthousiasme en creativiteit getoond;
- voor het zomerreces zijn belangrijke knopen doorgemaakt met het vaststellen van het Bestemmingsplan Buitengebied, de Actualisatie van het Beleidsplan Lokale Economie, de Beleidsnota Duurzaam Westerveld en de Sociale structuurvisie. Op basis van de globale financiële verkenning kan de sociale structuurvisie worden uitgevoerd zonder dat dit ten koste gaat van forse ingrepen in de huidige voorzieningen en zonder dat het, met uitzondering van een lichte stijging van de toeristenbelasting, gepaard gaat met lastenverzwaring voor de burgers. Maar ook met bijvoorbeeld de vaststelling van het Regiopromotieplan na het zomerreces, is een belangrijke stap gezet;
- in mei 2012 is in het kader van ‘dorpskracht’ een overeenkomst met de werktuigenvereniging Vledderveen afgesloten voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in en om deze kern, met als win win situatie behoud en zelfs hogere kwaliteit van het dorp en een bezuiniging van personeelskosten van de gemeente;

- in september 2012 heeft Dwingeloo GOUD gewonnen in de Europese groencompetitie Entente Florale. De gemeente heeft geld en middelen geïnvesteerd in het binnenhalen van de prijs en nu is het aan de inwoners en het bedrijfsleven om de GOUDEN titel te vermarkten. Een eerste brainstorm hierover, in oktober 2012, heeft nogmaals getoond dat er naast creativiteit véél kennis, kunde en enthousiasme in het dorp aanwezig is;
- in oktober 2012 is de reconstructie van Darp – het project Doende in Darp – officieel van start gegaan. Zowel in de planfase als de uitvoeringsfase is een belangrijke rol weggelegd voor een vertegenwoordiging van het dorp;
- de plannen voor de bouw van een Brede school Dwingeloo krijgen concrete vormen. Nog dit jaar zal besluitvorming over de locatie plaatsvinden en wordt het voorlopige programma van eisen vastgesteld. Op basis van de financiële verkenning van de Sociale structuurvisie wordt de brede school gerealiseerd zonder verhoging van de lasten voor de burgers;
- de procedure voor het nieuwe afvalbrengrstation in Havelte loopt en de Toegangspoort Oerlandschap Holtingerveld is in oktober in de uitvoerende fase gekomen;
- met het invoeren van de kanteling van de WMO en de wijzigingen in de individuele verstrekkingen hebben we de taakstellingen nu al gehaald en we verwachten een positief resultaat over 2012 ondanks het niet doorrekenen van de prijscompensatie in de budgetten WMO-IV;
- Na de vaststelling van het nieuwe beleidsplan WMO in december 2011 zijn wij voortvarend gestart met de uitvoering hiervan, waaronder de invoering van een nieuwe overlegstructuur, waarvan wij hoge verwachtingen hebben;
- De verschillende wijzigingen die vooruitlopend op de invoering Wet werk naar Vermogen ingevoerd zijn, zijn met een flinke inspanning grotendeels gerealiseerd: verordeningen zijn gewijzigd, beleidsplan schuldhelpverlening is voor besluitvorming klaar;
- Ondanks de wijzigingen en bezuinigingen van zowel rijk als provincie op Kunst en Cultuur hebben we bij 4 monumentale panden een herbestemming kunnen realiseren, een vernieuwende bibliotheekvisie vastgesteld. Met een gewijzigde uitvoering van de cultuureducatie hebben we mooie projecten kunnen realiseren waar vele schoolkinderen van onze gemeente aan hebben deelgenomen.

Verwacht rekeningsaldo 2012

Er is veel gerealiseerd en in gang gezet; een en ander is financieel verwerkt in de primitieve begroting 2013 en/of de 2° Bestuursrapportage 2012. Op pagina 5 van de 2° Bestuursrapportage 2012 wordt het hieruit voortvloeiende meerjarenperspectief weergegeven. Hieruit blijkt dat voor 2012 een positief resultaat wordt verwacht van € 681.000,-.

Bij het vaststellen van de Jaarrekening 2012, in het voorjaar van 2013, wordt voorgesteld om dit positieve rekeningsaldo, in een egalisatiereserve rekeningsaldo te storten. Dit voorstel is overeenkomstig de Knoppennotitie 2012, waarbij de kanttekening is gemaakt: tenzij er zwaarwegende argumenten zijn om aan bepaalde bedragen een andere bestemming te geven. In het voorjaar 2013 komen wij hierop terug in de Jaarrekening 2012.

Meerjarenperspectief 2° Bestuursrapportage

De meerjarenraming 2013-2016 laat een wisselend beeld zien van een negatief saldo in 2013, positief in 2014 en weer negatief in 2015 en 2016.

<u>Uitkomst 2e bestuursrapportage 2012</u>	<u>Uitkomst 2e burap 2012</u>
Meerjarenraming 2013	-346.552
Meerjarenraming 2014	180.066
Meerjarenraming 2015	-306.307
Meerjarenraming 2016	-121.268

Hierbij moet worden opgemerkt dat wij voorzichtigheidshalve een verlaging van de uitkering uit het Gemeentefonds hebben opgenomen voor 2013 van € 50.000,- en voor 2014 en volgende jaren een verlaging van € 100.000,-.

Zoals wij ook in ons Coalitieakkoord hebben verwoord streven wij een sluitende meerjarenbegroting na, waarbij wij de lasten voor de inwoners niet willen verhogen en wij ook geen beroep willen doen op de algemene reserve. Voor een sluitende meerjarenbegroting is het noodzakelijk dat er ombuigingsmaatregelen worden genomen. Wij denken deze te kunnen realiseren zonder dat wij daarbij afbreuk doen aan de uitgangspunten in ons Coalitieakkoord.

Voorstel tot te nemen maatregelen:

1. Verlaging opbrengst rioolheffingen

De egalisereserve riolering is momenteel bijna € 1 miljoen hoger dan die volgens planning in het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) zou moeten zijn. De hogere stand van de reserve wordt veroorzaakt door temporisering van geplande investeringen en door lagere exploitatielasten in de afgelopen jaren. Omdat de geraamde opbrengsten wel gerealiseerd zijn, zijn de stortingen in de egalisereserve hoger dan geraamd. In feite betekent dit dat de rioolheffing conform de afspraak in het GRP de afgelopen jaren te hoog is geweest. Om de stand van de reserve weer op het niveau van het GRP te brengen, kan de opbrengst rioolheffingen gedurende 4 jaar met € 200.000,- worden verlaagd waardoor de stortingen in de reserve ook lager worden.

2. Verhoging opbrengst onroerende zaakbelastingen

Het college stelt voor om het voordeel voor de burger als gevolg van de verlaging van de rioolheffing niet terug te geven aan de burger, maar om de onroerende zaakbelastingen gedurende 4 jaar met € 200.000,- te verhogen. Uiteindelijk blijven de lasten voor de inwoners hierdoor hetzelfde, maar de combinatie van de maatregelen hebben een positief effect op het exploitatieresultaat van de meerjarenbegroting (2013 tot en met 2016) van jaarlijks € 200.000,- omdat de onroerende zaakbelastingen een algemeen dekkingsmiddel is.

3. Verlengen afschrijvingstermijnen activa

De afschrijvingstermijnen voor de diverse verschillende activa dienen overeenkomstig het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) afgestemd te worden op de verwachte toekomstige gebruiksduur van de betreffende kapitaalgoederen. Bij de Nota activabeleid zijn in een afschrijvingstabel de richtinggevende afschrijvingstermijnen voor verschillende activa gegeven. Gebleken is dat de werkelijke economische dan wel technische levensduur van onze activa langer is dan de afschrijvingstermijnen die in de tabel zijn opgenomen. Verlenging van de 'richtinggevende afschrijvingstermijnen' met ca. 25% wordt als realistisch gezien. De afschrijvingstabel dient daarvoor opnieuw door de gemeenteraad te worden vastgesteld. Verlenging van de afschrijvingstermijnen met ingang van de in 2012 gerealiseerde investeringen met ongeveer 25% resulteert in een lagere last in 2013 van € 25.000,- oplopend naar € 103.000,- in 2016. De investeringen voor reiniging en riool zijn daarbij buiten beschouwing gelaten omdat deze worden gedekt uit reinigings- en rioolheffingen en omdat de investeringen voor riool conform het GRP worden geactiveerd en afgeschreven. Het verlengen van de afschrijvingstermijnen brengt het risico met zich mee dat de onderhoudskosten kunnen toenemen. Daarmee is geen rekening gehouden. Ook kan het betekenen dat in bepaalde situaties vervanging van een activa al noodzakelijk is voordat het volledig is afgeschreven. In een dergelijke situatie ontstaan er op een bepaald moment dubbele lasten. Wanneer dit zich voordoet zal het in de bestuursrapportage worden gemeld.

4. Verlagen stelpost Rijksbezuinigingen

In de Programmabegroting 2013 is overeenkomstig het real case scenario uit de Knoppennotitie 2012 een wellicht nog te verwachten bezuiniging op de Algemene Uitkering uit het Gemeentefonds verwerkt van € 100.000,- in 2013 en € 150.000,- in 2014 en volgende

jaren. Een onderbouwing voor de bedragen was toen en is ook nu niet te geven. Ook de septembercircularie 2012 heeft op dat gebied in het geheel geen nieuws gebracht. De laatste jaren is gebleken dat 'aangekondigde' bezuinigingen van het Rijk in de praktijk vaak minder ernstig uitpakten. Om deze reden wordt het verantwoord geacht om de hiervoor genoemde, al in de meerjarenbegroting verwerkte bezuinigingen, met € 50.000,- per jaar te verlagen.

Meerjarenperspectief

Wanneer uw raad met de hiervoor genoemde maatregelen instemt, resulteert dit in het volgende meerjarenperspectief.

<i>Meerjarenperspectief</i>	2013	2014	2015	2016
Verwacht saldo 2e bestuursrapportage	-346.552	180.066	-306.307	-121.268
Verhoging opbrengst onroerende zaakbelastingen	200.000	200.000	200.000	200.000
Verlengen afschrijvingstermijnen investeringen	25.000	53.000	52.000	103.000
Verlagen stelpost bezuinigingen Rijk	50.000	50.000	50.000	50.000
Verwacht saldo na financiële maatregelen	-71.552	483.066	-4.307	231.732

Ontwikkeling egalisatiereserve rekeningsaldo

Zoals in Knoppennotitie 2012 is aangegeven en waarmee uw raad in juli 2012 heeft ingestemd, wordt er een egalisatiereserve rekeningsaldi ingesteld, waarin ook het saldo over 2012 wordt gestort. De ontwikkeling van de egalisatiereserve ziet er, op basis van vorenstaande gegevens, als volgt uit:

<i>Ontwikkeling egalisatiereserve rekeningsaldo</i>	
Verwacht rekeningsaldo 2012	731.759
Verwacht rekeningsaldo 2013	-71.552
Verwachte stand egalisatiereserve ultimo 2013	660.207
Verwacht rekeningsaldo 2014	483.066
Verwachte stand egalisatiereserve ultimo 2014	1.143.273
Verwacht rekeningsaldo 2015	-4.307
Verwachte stand egalisatiereserve ultimo 2015	1.138.966
Verwacht rekeningsaldo 2016	231.732
Verwachte stand egalisatiereserve ultimo 2016	1.370.698

Met de hiervoor genoemde maatregelen hebben wij de stijging van de lasten zoals loon- en prijsstijgingen en inflaties, binnen de exploitatiebegroting op kunnen vangen zonder dat er sprake is van lastenverzwaring voor de inwoners. Als voorbeeld willen wij daarbij noemen de tarieven afvalstoffenheffing die voor 2013 op het niveau blijven van 2011 en 2012. Naar verwachting kunnen die tarieven ook in 2014, op dat niveau blijven.

Met de beperkte financiële middelen die wij als gemeente hebben, zien wij nog steeds voldoende kansen om het beleid van de afgelopen periode voort te kunnen zetten. Wij zien het als een uitdaging om alle ontwikkelingen die wij zelf in gang hebben gezet en nog gaan zetten en de ontwikkelingen die vanuit het Rijk naar ons toe komen, op te pakken!

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

N.L.J.J. Dusink
gemeentesecretaris

H. Jager
burgemeester